

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

15 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitspraken van de minister-president inzake de omzendbrief-Peeters

Interpellatie van de heer Jan Penris tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over eventuele aanvullende gemeentelijke belastingen op de vennootschapsbelastingen
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de schorsing van de beslissing van enkele steden om hun rioleringsstelsel te verhuren

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 15 oktober 2002

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitspraken van de minister-president inzake de omzendbrief-Peeters

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Hauthem tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitspraken van de minister-president inzake de omzendbrief-Peeters.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, in een interview in de jongste Randkrant hebt u gesteld dat de omzendbrief-Peeters ongeschikt is om anderstaligen te integreren. U voegt er wel aan toe dat u achter de politieke doelstelling van de omzendbrief blijft staan. Dat is een paradox.

U gaat er vanuit dat de omzendbrief-Peeters ongeschikt is om anderstaligen aan te zetten tot integratie in het taalgebied waar ze komen wonen. U zei ook dat de omzendbrief voor sommigen wel eens het effect kon hebben als een rode lap op een stier en dat niet-fanatici in de faciliteitengemeenten door de omzendbrief en alle gevolgen ervan, in het fanatieke kamp terecht zijn gekomen.

Ik weet niet precies wat er scheelt, maar blijkbaar heeft de VLD iets tegen de omzendbrief-Peeters. Uw eigen voorzitter heeft hem ongeveer anderhalf jaar geleden een pesterij genoemd. Nu stelt u dat de brief totaal ongeschikt is als aansporingsmiddel tot integratie. Uw uitspraak is niet zonder politiek belang, want u neemt afstand van de omzendbrief en van de filosofie die erachter zat. Uw uitspraak is

van politiek belang, want de omzendbrief-Peeters zelf was ook van politiek belang in 1997. In feite gaat het over 3 omzendbrieven, maar die worden gemakshalve samen de omzendbrief-Peeters genoemd.

De omzendbrief en de filosofie erachter werden gesteund door het gehele Vlaams Parlement. Het kwam erop neer dat, ten eerste, de faciliteitenregeling strikt moest worden geïnterpreteerd. Bijgevolg moet een Franstalige of anderstalige elke keer opnieuw een Franstalig document aanvragen. De faciliteiten waren geen automatisme. Het is misschien jammer dat de heer Peeters geen minister meer is, want we weten allemaal dat de reden daarvoor precies die omzendbrief was. Het tweede element uit de filosofie van de omzendbrief was dat de faciliteiten als een overgangsmaatregel waren geconcipeerd. Ze waren dus uitdovend en dat moest duidelijk worden aangetoond. Ten derde werd uitgegaan van de vaststelling dat het niet langer als normaal kon worden beschouwd dat mensen die al 20, 30 of 35 jaar in een faciliteitengemeente woonden, nog steeds geen woord Nederlands spraken.

Mijnheer de minister-president, als u afstand neemt van de omzendbrief, dan vindt u dus dat de faciliteitenregeling niet strikt moet worden geïnterpreteerd. U vindt het dus goed dat als mensen één keer een document in het Frans aanvragen, ze altijd alle documenten in het Frans zullen ontvangen. Dat is de consequentie van uw uitspraak ! U neemt dus hetzelfde argument aan als de Franstaligen, want zij hebben de omzendbrief altijd al betwist, niet alleen politiek, maar ook juridisch.

Uw uitspraak is dus niet alleen van groot politiek belang, maar u begaat ermee ook een politieke blunder. Ik twijfel er niet aan dat de Franstaligen in uw uitspraak met veel plezier een teken zullen zien dat u het beleid van de vorige meerderheid afkraakt en dat u de vorige minister van Binnenlandse Aangelegenheden een dolk in de rug steekt. U

Van Hauthem

wilt nog een keer de goodwill van de Franstaligen bekomen in het licht van de goede communautaire verhoudingen.

U zet de zaken op hun kop. Het gros van de Franstaligen in de faciliteitengemeenten heeft zich nooit willen integreren. De Franstalige bewindslieden hebben er alles aan gedaan om de verfransing in de hand te werken en werden daarbij geruggesteund door hun Franstalige geestesgenoten uit het Brussels Gewest en uit de Franse Gemeenschap. U bestempelt de omzendbrief als niet-adequaat en de heer De Gucht noemde hem een pesterij, maar waar komen de pesterijen vandaan? Waarom hebben de faciliteitengemeenten altijd geweigerd om in de socialewoningprogramma's te stappen? Ze weigerden uit vrees dat er Nederlandstaligen zouden komen wonen. Waarom staan de WIS-computers van de VDAB er niet in de gemeentehuizen? Ze staan er niet omdat ze er niet welkom zijn. De Vlaamse overheid heeft ze in de gemeenschapscentra moeten plaatsen. Ik herinner u ook aan Carrefour, dat jarenlang onwettig werd gesubsidieerd en aan de adviesraad van de Cocof waaraan de Raad van State een juridisch einde heeft gemaakt. Op het eind van de jaren '80 en in het begin van de jaren '90 werd de wet – waarschijnlijk in een goed communautair klimaat – overtreden door tijdens de bijeenkomsten van de gemeenteraad gewoon Frans te praten. De enige bedoeling was om aan te tonen dat ze zich er niet bij neerlegden dat de faciliteitengemeenten tot het Vlaams Gewest en Nederlandstalig taalgebied behoorden.

Uw uitspraak is niet alleen in dat licht een politieke blunder, maar des te meer in de huidige politieke context. De Vlaamse overheid reageert altijd weer juridisch op iets dat niet mag, maar de Franse Gemeenschap reageert politiek. Ik hoor de heer Hasquin nu al opperen dat Carrefour opnieuw moet worden gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap. De adviesraad van de Cocof werd al opnieuw opgericht. Het besluit van de Cocof terzake werd door de Raad van State vernietigd in een juridische uitspraak, maar toch werd de adviesraad opnieuw opgericht. Ik herinner u ook aan de vau-deville over de milieutaks in Wezembeek-Oppem. Toen werd ons gezegd om de confrontatie niet aan te gaan, maar wie gaat de confrontatie in feite aan? U moet mij eens een Vlaamse gemeente noemen die het zich kan permitteren om 4 jaar lang een bepaalde belasting niet te innen!

Ik verwijs ook naar de studie die werd besteld door de Vlaamse Gemeenschap en vorig jaar werd gepu-

bliceerd. In die studie werd gepeild naar de attitudes van de Franstaligen in de Vlaamse Rand. De conclusies luiden dat het gros van de Franstaligen uit Brussel komt, dat de faciliteitengemeenten de Franstaligen aantrekken omwille van het bestaan van de faciliteiten, dat de Franstaligen de 6 gemeenten als onderdeel van Brussel beschouwen, dat ze zich voor veel zaken oriënteren op Brussel, zowel op het vlak van werk, vrije tijd als school, dat de faciliteiten het wij-gevoel onder de Franstaligen versterken, dat het beeld van Vlaanderen er negatiever is dan in de niet-faciliteitengemeenten waar ook Franstaligen wonen, dat men er zich over het algemeen geen Vlaming voelt en dat ongeveer 1 op 3 inwoners is aangepast of zich positief opstelt, terwijl 1 op 4 een radicale Franstalige of anti-Vlaamse houding aanneemt.

Mijnheer de minister-president, als het uw bedoeling was om met uw uitspraak afstand te nemen van de omzendbrief-Peeters en om in de Franstalige versie van het verhaal over de faciliteiten te stappen, dan moet ik enkel nog verwijzen naar het rapport-Nabholz. De situatie was bijzonder pijnlijk. Een aantal weken geleden antwoordde minister Van Grembergen op een actuele vraag dat Vlaanderen geen offensieve strategie moest volgen, maar dat we de Franstaligen terug in het Vlaamse huis moesten zien te krijgen. Een dag later zagen we mevrouw Spaak en de heren Maingain, Ducarme en Clerfayt en hun aanhang glunderen omdat de Raad van Europa eindelijk heeft erkend dat de Franstaligen op een erbarmelijke manier worden behandeld, niet alleen in de Rand, maar in heel Vlaanderen!

Ik wil het nog even hebben over de VUB-studie die onlangs werd gepubliceerd. Daarin wordt gezegd dat het de faciliteiten zijn die de integratie van anderstaligen verhinderen. In die context komt u zeggen dat als het aan u lag, de omzendbrief-Peeters er nooit zou zijn gekomen omdat hij de integratie van de Franstaligen verhindert, terwijl alle studies het tegendeel aantonen.

Mijnheer de minister-president, waarom doet u een uitspraak van zo'n groot politiek belang, die ik als een politieke blunder klasseer? Hoe ziet u de integratie van de Franstaligen dan wel? Uit een studie blijkt immers dat de faciliteitengemeenten blijven verfransen. Wat zult u doen als de Raad van State de omzendbrief vernietigt? Ik heb ergens gelezen dat u in dat geval een nieuwe omzendbrief zult opstellen met een punt en een komma op een andere plaats. Klopt dat?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de kwestie die in dit probleem centraal staat, is de belangrijke vraag of de taalfaciliteiten door de desbetreffende overheid altijd moeten worden toegepast als eenmaal uitdrukkelijk om hun toepassing is verzocht, dan wel of ze keer op keer uitdrukkelijk moeten worden aangevraagd.

De omzendbrief-Peeters neemt hierin een heel duidelijk standpunt in. Ik wil daarom nog even ingaan op de 3 argumenten die hebben geleid tot de omzendbrief-Peeters. In de eerste plaats wordt verwezen naar de rechtspraak van het Arbitragehof. Artikel 4 van de Grondwet, dat stelt dat België is ingedeeld in vier taalgebieden, houdt de principiële voorrang van de taal van elk ééntalig taalgebied in. De taalfaciliteiten vormen bijgevolg de uitzondering op de eentaligheid van het taalgebied. Ze moeten dus strikt worden geïnterpreteerd, en niet dermate ruim dat ze afbreuk doen aan de voorrang van de taal van het taalgebied en dat ze tot een veralgemeende tweetaligheid van het bestuur in de faciliteitengemeenten zouden leiden.

Het tweede uitgangspunt luidt dat in België het principe van subnationaliteit niet bestaat, dat de talentelling door de wet van 8 november 1962 werd afgeschaft en dat er bijgevolg geen inventaris van de Franstaligen in het Nederlands taalgebied bestaat. Ten derde wordt geargumenteed dat de faciliteiten zijn bedoeld als een integratiebevorderende maatregel, wat inhoudt dat ze per definitie, voor de individuele betrokkenen, een uitdovend karakter hebben.

Ik zeg uitdrukkelijk dat ik achter deze uitgangspunten blijf staan. De heer Van Hauthem heeft me allerlei intenties in de schoenen geschoven, maar ik herhaal dat ik achter de 3 uitgangspunten blijf staan. Iedereen weet dat de omzendbrief momenteel het voorwerp uitmaakt van een procedure voor de Raad van State. Die raad zal moeten uitmaken of de interpretatie van de bestuurstaalwet in de omzendbrief-Peeters de juiste is. We wachten nog steeds op de uitspraak, want er is wel al een verslag van de auditeur, maar nog geen uitspraak ten gronde. Zowel de minister van Binnenlandse Aangelegenheden als ikzelf hebben al herhaaldelijk gesteld dat de omzendbrief onverkort van kracht blijft zolang er geen uitspraak is.

In het interview in de Randkrant heb ik dat niet anders gezegd, maar ik heb eraan toegevoegd dat

er blijkbaar een probleem bestaat met een van de doelstellingen : het bevorderen van de integratie van de Franstaligen. Dat blijkt nu ook uit de heel recente studie 'Taalfaciliteiten in de Rand. Ontwikkelingslijnen, conflictgebieden en taalpraktijk', die werd uitgegeven in de reeks 'Brusselse Thema's' en werd gemaakt in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant.

Over de faciliteiten wil ik nog opmerken dat ik vroeger als lid van het federale parlement geageerd heb tegen de betonning van de faciliteiten in de Grondwet. Ik kan de parlementaire Handelingen erbij halen om dat aan te tonen. Ik ben dus op geen enkele manier verantwoordelijk voor die betonning van de faciliteiten.

Als we de integratie van de Franstaligen willen bevorderen, zullen bijkomende instrumenten nodig zijn. Het is dan ook interessant om de studies eens van nabij te bekijken. Te gepasten tijde zal de regering, en meer bepaald de minister bevoegd voor het binnenlands bestuur, eventuele nieuwe maatregelen moeten overwegen naast de omzendbrief-Peeters ter integratie van de Franstaligen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, zoals zo dikwijls bent u niet ingegaan op de kern van de zaak. Ik weet wel wat u in uw vorig leven als federaal parlamentslid hebt gedaan en ik heb uw verantwoordelijkheid terzake niet in vraag gesteld.

Het verwondert me dat u nu een andere taal spreekt door de omzendbrief in vraag te stellen en daarmee een politiek signaal geeft. Ik vraag u hoe het volgens u wel moet met de integratie van anderstaligen, en u antwoordt dat de studie nog eens moet worden bekeken en dat u nog wel zult zien wat u denkt te moeten doen. Uw antwoord is geen antwoord.

Alles wijst erop dat het automatisch toekennen van faciliteiten absoluut niet leidt tot integratie. Dat was ook het uitgangspunt van de omzendbrief. Studies tonen integendeel aan dat Franstaligen in hun zoektocht naar een woonplaats opteren voor gemeenten met taalfaciliteiten. Ik weet wel dat het Arbitragehof heeft gesteld dat de faciliteiten niet mogen leiden tot een de facto tweetaligheid, maar in sommige gemeenten bestaat die al, met die uitzondering dat in de gemeenteraden nu wel Nederlands wordt gesproken op straffe van nietigheid

Van Hauthem

van de besluiten. Linkebeek maakt echter alweer uitzonderingen.

Mijnheer de minister-president, ik blijf bij mijn standpunt dat het in vraag stellen van de omzendbrief-Peeters neerkomt op afstand nemen van die brief. U volgt daarmee de Franstalige interpretatie van de faciliteiten. Ik herhaal dat u een politieke blunder hebt gemaakt.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, ik geef een antwoord dat de heer Van Hauthem niet zint, dat is niet hetzelfde als geen antwoord geven op zijn vraag. Hij wil mij horen zeggen dat ik niet achter de omzendbrief sta, maar ik herhaal nogmaals dat ik onverkort achter de 3 uitgangspunten van de omzendbrief blijf staan.

Een van de 3 doelstellingen van de omzendbrief was precies het bevorderen van de integratie van de Franstaligen. In een aantal studies wordt eraan getwijfeld of de omzendbrief de integratie effectief bevordert. Daarom stel ik dat er naast de omzendbrief eventueel bijkomende maatregelen nodig zijn.

Ik loop niet vooruit op de zaak : de regering zal te gepasten tijde een beslissing nemen.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, u spreekt zichzelf tegen. U zegt dat wordt aangetoond dat het bestaan van de faciliteiten de integratie niet bevordert, maar als de Vlaamse regering een maatregel neemt om de faciliteiten zeer strikt en dus niet automatisch toe te kennen, dan zegt u dat die maatregel de integratie evenmin bevordert. U spreekt zichzelf tegen. U probeert zich nu te redden, maar u hebt waarschijnlijk zelf al spijt van uw uitspraak.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Dirk Holemans treedt als voorzitter op.*

Interpellatie van de heer Jan Penris tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over eventuele aanvullende gemeentelijke belastingen op de vennootschapsbelastingen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Penris tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over eventuele aanvullende gemeentelijke belastingen op de vennootschapsbelastingen.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de minister, op 3 oktober 2002 opperde u in Het Laatste Nieuws het idee om aanvullende gemeentelijke belastingen op de vennootschapsbelastingen mogelijk te maken. Minister-president Dewael is echter niet bijster enthousiast over het idee van bijkomende gemeentebelastingen. Hij heeft hiervoor zijn redenen, en ik denk dat veel aanwezigen hier zijn mening delen.

De bekommernissen die blijkbaar aan de oorsprong van uw idee lagen, zijn op zich oorbaar en eerbaar. Als voogdijminister hebt u reeds herhaaldelijk blijk gegeven van uw bekommernis om de financiële draagkracht van onze steden en gemeenten, zeker in deze tijden, waarin een aantal bijkomende verantwoordelijkheden op hen afkomen.

We stellen nu vast dat er in ons fiscaal vindingrijk land een nieuwe trend leeft, die een belastingsontwijkingsmaatregel kan worden genoemd. Een aantal mensen vluchten in de structuur van de eenmansvennootschappen om op die manier bepaalde belastingen te ontwijken. In een rechtsstaat als de onze is dat volgens mij hun goed recht. Die uitwijkmanoeuvres maken het onze gemeenten echter uiteraard moeilijker en komen voornamelijk de federale financiële instellingen ten goede. Daarover was u dus bezorgd.

Het signaal dat u nu uitstuurt, is echter op zijn zachtst gezegd een verkeerd en gevaarlijk signaal. Als uw idee werkelijkheid wordt, kan dat namelijk enkel neerkomen op een de facto verhoging van de belastingdruk in Vlaanderen. Ik denk dat we zulke

Penris

maatregelen in de huidige economisch moeilijke situatie in Vlaanderen best kunnen missen.

In mijn arrondissement kenden we de afgelopen maand een nooit gezien aantal faillissementen, wat wijst op de lamentabele toestand van onze Vlaamse economie. In dat artikel van Het Laatste Nieuws liet u uitschijnen dat een en ander zich nog in een onderzoeksfase bevindt. Het staat u uiteraard vrij om onderzoek te verrichten binnen de bevoegdheden die u door dit parlement zijn toegekend, maar het lijkt mij niet verstandig om nu reeds tussentijdse resultaten te laten uitlekken.

Ik zou u dan ook de volgende vragen willen stellen, mijnheer de minister. Waarom pakt u uit met uw idee voor het studiewerk definitief is afgerond? Wordt uw idee gesteund door de voltallige regering? Ik heb de indruk dat dat niet het geval is, want hierover aan de tand gevoeld in de commissie voor Economie, liet de minister van Economie weten dat hij totaal niet op de hoogte was van dat idee en ook werd verrast door uw uitspraken in Het Laatste Nieuws. Hebt u bij de richting die het studiewerk uitgaat rekening gehouden met de economische toestand waarin Vlaanderen zich momenteel bevindt? Is de voorgestelde belastingverhoging – want daarop zou het uiteindelijk neerkomen – wel compatibel met de politiek die terzake in de Septemberverklaring wordt voorgesteld?

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer Penris, ik begrijp u eigenlijk niet goed. Ik wil niet de verdediger van de bedrijven spelen, want u probeert steeds bevolkingsgroepen die worden aangevallen in bescherming te nemen.

Ik begrijp de minister wel. Ik heb zelf nog in de provincieraad gezeten, samen met een VLD-collega die begin november de eed zal afleggen in het Vlaams Parlement. In een openbare zitting heeft hij verklaard dat het mogelijk moet zijn dat gemeenten een aanvullende belasting heffen op de vennootschapsbelasting. Dat gebeurt omdat er misbruiken zijn : een aantal mensen die eigenlijk geen vennootschapsstructuur zouden moeten hebben, richten er een op om een aantal fiscale regels te omzeilen. Dat denksporen in die richting niet mogen leiden tot een globale stijging van de fiscale druk, lijkt mij nogal logisch, want dan laat men de gemeenten de mogelijkheid om voor anderen de bedrijfsbelastingen te laten dalen of om bijvoorbeeld de aanvullende belasting op de personenbe-

lasting en de onroerende voorheffing te laten dalen.

Zonder de minister openlijk te willen steunen, denk ik dat zijn onderzoek inderdaad de moeite loont om in de toekomst met argusogen te volgen. Wij kunnen hier dan binnen afzienbare tijd misschien de discussie voeren over wat wij opportuun vinden en wat niet. Ik vind dat de minister zeker het recht heeft om een onderzoek in die richting te laten uitvoeren, om daarna in alle openheid in deze commissie van gedachten te wisselen. In mijn eigen gemeente stel ik ook vast dat er heel wat mensen zijn die een eenmansvennootschap oprichten, met als enige bedoeling een aantal fiscale regels, zowel lokale als nationale, te omzeilen. Ze proberen de regels te interpreteren in het voordeel van hun portemonnee, en dat vind ik betreurenswaardig.

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik kan heel duidelijk antwoorden op de vraag van de heer Penris of het idee wordt gesteund door de voltallige regering : dat is zeker niet het geval. Dat zal u zeker niet verwonderen. Mijnheer de minister, ik vind het politiek tamelijk tactloos dat u, op het moment dat het federale niveau de beslissing neemt om een verlaging van de vennootschapsbelasting door te voeren, zegt dat u dit op een andere manier zult compenseren.

Mijnheer de minister, als u van mening bent dat u te weinig middelen geeft aan de gemeenten, dan moet daarvoor een oplossing worden gezocht, maar die mag niet bestaan uit een hogere belasting voor vennootschappen. De VLD zal zich nooit achter dit voorstel scharen.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de voorzitter, hoewel mevrouw Guns en ik deel uitmaken van dezelfde meerderheid, moet ik toch het standpunt van de minister bijtreden. Uit lokale ervaring moet ik vaststellen dat heel wat vrije beroepen via het oprichten van een vennootschap ontsnappen aan de aanvullende personenbelastingen die de gemeenten heffen. Het gaat om een steeds groter wordende categorie. Veel gemeenten hebben hierover overleg gepleegd en de intentie geopperd om ook de vennootschappen een aanvullende belasting te laten betalen. De gemeentebesturen vinden het namelijk onrechtvaardig ten aanzien van de gewone burger, die geen vennootschap heeft, om deze aanvullende personenbelasting te heffen.

De Loor

De vennootschapsbelasting is een vast bedrag, terwijl de personenbelasting een stijgende evolutie kent naargelang het inkomen. Ik had het artikel met het idee van de minister nog niet gelezen, ik heb er pas kennis van genomen, maar ik kan nu reeds zeggen dat onze fractie volledig achter het standpunt van de minister staat.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit cijfers van de VVSG is inderdaad gebleken dat het probleem steeds acuter wordt. Het heeft zich de voorbije 7 jaar aangediend met een stijgende gradatie, waardoor de financiering van de gemeenten in de problemen komt. Dat betekent dat de gemeenten vragende partij zijn om hier iets tegenover te stellen. We moeten dan ons gezond verstand laten spreken, en in overleg met elkaar naar parameters zoeken om de fiscale inkomsten die de gemeenten momenteel derven, aan te vullen en opnieuw op het niveau van voorheen te brengen. Dat is een heel belangrijk denkspoor, omdat de fiscale inkomsten van onze gemeenten een beetje achteruit gaan, terwijl de perceptie is dat ze heel veel achteruit gaan. We moeten nu juist trachten te berekenen hoe groot het inkomstenverlies is, wat de oorzaken ervan zijn, en we moeten die oorzaken aanpakken.

De voorzitter : Ik wil kort iets inbrengen namens mijn fractie. Ik ben een voorstander van de 'dualiteit in de politiek' : ik zal niet spreken namens de regering, maar namens mijn fractie. Zoals minister-president Dewael daarnet reeds zei, is de autonomie van de gemeenten belangrijk. Ik vind het dan ook een goed denkspoor van de minister om na te gaan hoe de instrumenten die gemeenten kunnen gebruiken voor het organiseren van hun fiscaliteit, kunnen worden uitgebreid. Daarmee is hoege-naamd niet gezegd dat gemeenten hun belastingdruk zullen verhogen, integendeel.

Ik sluit me aan bij de uiteenzetting van de heer De Loor, die zei dat een belangrijke toekomstvraag is hoe we vanuit een solidariteitsgedachte aan alle lagen van de bevolking een bijdrage tot de algemene middelen van de overheid kunnen blijven vragen. Dit is waar het debat eigenlijk om draait. Ik denk dat alle burgemeesters, van welke partij ook, met interesse uitkijken naar de antwoorden van de minister.

Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Ik ben ten zeerste verwonderd. De wetgeving staat zelfstandigen toe om over te gaan tot een eenmansvennootschap. Als u hier tegen gekant bent, moet u hier iets aan doen. Nu staat u zelfstandigen aan de ene kant toe om gebruik te maken van de wet en een EBVBA op te rechten, terwijl u aan de andere kant probeert om ze op een andere manier te pakken.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Men mag hier niet de indruk geven dat het gaat om belastingontduiking. Het gaat hier wel degelijk om belastingontwijking : door gebruik te maken van een fiscale structuur ontwijkt men belastingen. Ik juich toe dat de federale vennootschapsbelasting daalt van 40 naar 34 procent. CD&V verzet zich niet tegen een belastingverlaging. We zijn van mening dat er nog onderzoek moet gebeuren om de personen- en vennootschapsbelastingen nog meer te verlagen.

De heer Herman De Loor : U voert een opbodpolitiek. Hoe kunnen we nog sociale taken realiseren als men het voortdurend over belastingverlaging heeft, en de overheid dus zonder inkomsten wil achterlaten ?

De heer Jan Verfaillie : Premier Verhofstadt zegt dat de hoogste marginale aanslagvoet in de personenbelasting tot 40 procent moet dalen. Tijdens de treinreis van de vier Teletubbies van sp.a is gezegd dat alles gratis moet. Ik vraag me af hoe al die plannen met elkaar zullen worden verzoend.

In elk geval vrees ik dat de verlaging van de vennootschapsbelasting ertoe zal leiden dat nog meer personen eenmansvennootschappen zullen oprichten. Zo kunnen ze ontsnappen aan die hoge marginale aanslagvoet in de personenbelasting van 50 procent, om dan tegen een marginale aanslagvoet van 34 procent te worden belast.

De voorzitter : Mevrouw Guns, dit debat is meer dan een legalistisch debat, het is ook een politiek-ethisch debat. We moeten kunnen debatteren over de evoluties in de samenleving en over de beleidsinstrumenten die we hanteren. Politiek bedrijven is meer dan een keuze maken tussen juridische instrumenten.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik begin mijn kiescampagne pas na nieuwjaar. Ik zal proberen om nog twee maanden erg sereen op te treden. Nadien zal ik,

Van Grembergen

zoals iedereen zelf van plan is, mijn kiescampagne voeren.

Vooreerst wil ik de heer Penris danken voor zijn inleiding. Hij zegt daarin dat mijn bekommernis over de financiële toestand van de gemeenten mij siert. Hij zegt ook dat het mij siert dat ik me zorgen maak over belastingontwikkingsystemen, en over het feit dat dit mijns inziens niet kan.

Ik heb het probleem vastgesteld, en ik heb me afgevraagd hoe we daaraan iets kunnen doen. Ik heb nog geen besluiten getroffen. Meer heb ik niet gedaan. Dat mag toch? Men maakt nu al intentieprocessen over de eindconclusie, en doet daar alvast vernietigende, populistische uitspraken over. Ik aanvaard dat niet, want ik handel tactvol. Wat sommigen hier echter zeggen, is onvoorstelbaar tactloos, want ze stellen de zaken verkeerd voor.

Mijn redenering stoelt op de vaststelling dat vele gemeenten bijkomende lasten op hun burgers leggen. Binnen de Vlaamse regering is afgesproken dat we ervoor zullen zorgen dat de belastingdruk niet verhoogt. Ik zou echter niet mogen onderzoeken hoe we dat kunnen voorkomen. Als men zo'n onderzoek in vraag stelt, dan is men perfide. Ik weet wat ik zeg.

We stellen ook vast dat de jongste jaren steeds meer personen een vrij beroep uitoefenen en hun activiteiten onderbrengen in een vennootschap. Mevrouw Guns heeft gelijk als ze stelt dat de wet dat toelaat. Ik heb daar dus geen problemen mee, want dat is wettelijk. Maar dat mag mij niet beletten te onderzoeken of sommige wetten geen gevolgen hebben die de wetgever nooit zo heeft bedoeld. Ik trek geen eindconclusies. Maar de wetgever mag daarover nadenken. Als er onbedoelde gevolgen zijn, kan de wetgever wijzigingen voorstellen. Ik heb de vrijheid om dat te onderzoeken.

Ik wil enkel onderzoeken hoe een gedeelte van de vennootschapsbelastingen kan terugvloeien naar de gemeenten, als de gemeenten daarover binnen de grenzen van hun autonomie een beslissing zouden nemen. Elk woord is hier van belang. Dat moet dus niet leiden tot een belastingverhoging in Vlaanderen. Het zal veeleer leiden tot een betere spreiding van de fiscale druk, en meer fiscale billijkheid. Dat is toch essentieel voor een goed en rechtvaardig bestuur, en daar staan we toch allemaal achter? Een aanvullende gemeentebelasting op de vennootschapsbelasting zou – ik herhaal het, ik zeg 'zou' – daarnaast ook interessante perspec-

tieven bieden aan de gemeenten die wensen om hun verschillende belastingen op bedrijven te vereenvoudigen en te vervangen door een alomvattende belasting.

Zo'n belasting zou, zoals de basisbelasting, worden berekend op de winst. Men zou dus zo uitgaan van het principe van de draagkracht. Vanuit die invalshoek zijn de huidige algemene gemeentebelastingen moeilijker te verantwoorden. Men moet toegeven dat vandaag sommige belastingen zijn gebaseerd op criteria als oppervlakte of het aantal tewerkgestelde personeelsleden. Is dat billijk en redelijk? Deze criteria geven slechts een vaag idee van de belangrijkheid van de bedrijfsactiviteit, of houden slechts rekening met een aspect daarvan. Ze hebben niet dezelfde gevolgen voor alle bedrijven.

Een aanvullende gemeentebelasting op de vennootschapsbelasting leidt niet noodzakelijk tot een toename van de fiscale druk. Men moet me geen bedoelingen toedichten die ik niet heb. Een initiatief zou er veeleer moeten op gericht zijn om een rechtvaardiger spreiding van de belastingdruk over de bedrijven en de natuurlijke personen te bewerkstelligen. Ik benadruk dat daarover alleen maar wordt nagedacht. Dat moet toch kunnen? In elk geval kan dat pas in de praktijk worden gebracht als een wetgevend initiatief de gemeenten toelaat om een aanvullende gemeentebelasting op de vennootschapsbelasting te heffen. Artikel 464 van het Wetboek der Inkomstenbelasting verbiedt dit immers uitdrukkelijk.

Mijn onderzoek wil dus de toestand op het terrein onderzoeken. Pas nadien kan men een oordeel vellen. Verder wil ik nagaan of sinds de Lambermontakkoorden het woord 'wet' in het artikel van het Wetboek der Inkomstenbelasting kan worden gelezen als 'decreet'. Dat is een veeleer principiële vraag. Sommige vooraanstaande juristen zijn van oordeel dat dit zo is. Alle conclusies terzake zijn vandaag echter voorbarig.

Als men vandaag alle belastingen optelt, dan komt men een totale belastingdruk van 50 percent. Ik tel dan de gemeentelijke, provinciale, gewestelijke en federale belastingen op. Ik ben van mening dat dit een hoog cijfer is, en dat dit cijfer zou moeten dalen. Dat impliceert wel dat er een evenwicht moet blijven tussen de belastinginkomsten en de verantwoordelijkheden van elk bestuursniveau. Elk bestuursniveau moet in staat zijn om zijn taken naar behoren uit te oefenen. Ik heb het dus niet over een verhoging op een niveau om zo het gemiddelde op te trekken. Ik wil consequent

Van Grembergen

blijven met het uitgangsprincipe : het totale gemiddelde moet naar beneden, en binnen dat algemeen principe heeft elk bestuursniveau recht op behoorlijke belastinginkomsten die rechtvaardig zijn geïnd. Al de rest zijn verdachtmakingen. Binnen de Vlaamse regering is niet gediscussieerd over de eindconclusies. Maar de Vlaamse regering heeft me niet verboden om een wetenschappelijk onderzoek uit te voeren over de problemen en de mogelijke oplossingen. Als dat zou gebeuren, zou ik eisen dat voor de andere ministers hetzelfde zou gelden.

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb 3 bedenkingen. Ten eerste stel ik vast dat er over dit onderwerp interessante wisselmeerderheden zijn totstandgekomen. Ten tweede stel ik ook vast dat CD&V afstand neemt van de wijze waarop wij aan politiek doen. De heer Verfaillie heeft ons verweten dat wij bepaalde verdrukte groepen in de samenleving in bescherming nemen. Ik laat dat volledig voor rekening van de heer Verfaillie. In dit geval nemen we de Vlaamse ondernemers in bescherming. Het doet er niet toe of ze hun activiteiten onderbrengen in een NV, een besloten vennootschap of een eenmansvennootschap. Dat raakt onze koude kleren niet. Wij stellen vast dat zij de motoren van onze Vlaamse economie zijn. En we stellen vast dat ze het hoe langer hoe moeilijker hebben, onder meer dankzij een aantal regeringsmaatregelen en initiatieven van de gemeenten. Die mensen verdienen onze bescherming. Ik laat het voor rekening van de heer Verfaillie wat hij daarover heeft gezegd. Ik denk trouwens dat zijn fractieleider er anders over denkt, en van deze uitlatingen afstand neemt.

Mijnheer de minister, we hebben u nooit verweten dat u studeert. Het is uw plicht om te studeren. Studeren en denken doet men echter in stilte. Door uw studiewerk vroegtijdig te laten uitlekken, hebt u een politiek signaal de wereld in gestuurd. Misschien was dat uw bedoeling niet maar het is er wel en het blijft overeind.

De voorzitter : De heer Laloo heeft het woord.

De heer Boudewijn Laloo : Mijnheer de minister, ik begrijp uw visie. Voor bepaalde gemeentebesturen biedt het geheel van alle belastingen, gaande van terrassentaks en leurkaarten tot oppervlakte-taks, inderdaad een oplossing.

Wij krijgen het verwijt te horen dat wat op een hoger niveau aan belastingverlaging wordt bepleit, wordt opgevangen door een verhoging van de gemeentetaksen. Het evolueert ook in die richting als alle beloftes uitkomen. Ik ben u dankbaar omdat u de autonomie van de gemeenten respecteert maar ik vind dit een vergiftigd geschenk. De gemeenten zullen immers zelf autonoom mogen beslissen of ze een bedrijfsbelasting invoeren. Men zal ons verwijten dat de beslissingen van hogerhand beneden worden opgevangen. Bijgevolg zullen de gemeentebesturen opnieuw de onpopulaireren zijn.

Mevrouw Dominique Guns : Mijnheer de minister, ik ben in elk geval al tevreden dat het om een intentie gaat. U hebt echter een totaal verkeerd signaal gegeven. U zei daarnet dat vele andere soorten gemeentebelastingen de vennootschappen dekken. Ik wil dat veralgemenen. U gelooft toch niet dat één enkele gemeente heel haar belastingstelsel zal hervormen om slechts evenveel als vroeger te innen ?

De heer Penris heeft iets aangehaald dat we vaak vergeten en dat stuit mij ten zeerste tegen de borst. Het is dankzij de bedrijfsleiders, of ze nu een vennootschapsvorm aangaan of niet, dat onze economie draait. Ik denk dat we daar eens bij moeten stilstaan. Hier wordt het altijd voorgesteld alsof die bedrijfsleiders slecht zijn en geld verdienen. Het gaat hier om een wettelijke mogelijkheid. Ik ben tevreden dat het over een intentie gaat maar wij zullen die niet steunen.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat de belastingschijf van 50 percent tamelijk hoog is. Ik zal dit niet tegenspreken maar ik wil benadrukken dat er reeds een daling is geweest van 55 naar 50 percent. Er is dus reeds een verlaging doorgevoerd voor de hoogste categorie, die het toch al zeer goed heeft in onze maatschappij.

Mijn uitgangspunt is nog steeds dat we de centen moeten halen waar ze zitten. Ik pleit veeleer voor een vermindering van de belastingschalen van de laagste inkomens zodat ook die mensen een behoorlijk leven kunnen leiden en kunnen meegenieten van de welvaartsstaat waarin we leven.

De voorzitter : Mijnheer de minister, ik steun u in uw zoektocht om de fiscale autonomie van de gemeenten te verhogen.

Voorzitter

Ik heb bepaalde leden van de commissie horen dromen over wisselmeerderheden. Ik denk dat zij hun dromen voor werkelijkheid nemen.

Ik ondersteun de oproep van de heer De Loor om geen opbod te doen inzake belastingverlaging. We mogen dromen maar we weten allemaal dat Sinterklaas niet bestaat.

Persoonlijk vind ik dat de minister alle recht heeft om ideeën naar buiten te brengen. Daardoor komen ze hier ook ter discussie. In een democratie is een parlement toch de publieke ruimte bij uitstek om van gedachten te wisselen over toekomstideeën.

De verkiezingscampagne van de minister start na de jaarwisseling. Als parlementslid hoop ik dat we ook na de jaarwisseling in alle sereniteit kunnen doorwerken maar ik veronderstel dat de minister die hoop deelt.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Het verbaast mij in hoge mate dat deze discussie bijna uitdraait op een conflict tussen werknemers en werkgevers. Alsof werkgevers de enigen zouden zijn die instaan voor welvaart en dat zouden kunnen zonder werknemers, of omgekeerd dat werknemers de enigen zouden zijn die voor welvaart zorgen en werkgevers uitbuiters zouden zijn. Dit duidt toch wel op enige spanning, die volgens mij te voorbarig is vermits het parlementaire jaar nog maar net is begonnen.

In 1992 hadden we 216.000 naamloze vennootschappen. In 1999 hadden we er 295.000. Dit is een groei met 37 percent. Als deze groei in de echte economische welvaartskracht 37 percent bedroeg, zou ik voor nog meer naamloze vennootschappen pleiten. Iedereen weet echter dat dit percentage niet de correcte weergave van de verhouding is.

Ik weet dat daarover binnen alle partijen discussie bestaat. Mevrouw Guns, volgens de schepen van Financiën van de stad Antwerpen ontbreekt het Antwerpen aan financiële middelen omdat ze geen aanvullende personenbelasting op de vennootschappen kan heffen. Dit in het ene of het andere hokje plaatsen, was niet mijn benadering.

Ik laat de feiten onderzoeken die de heer Penris heeft vastgesteld. In het algemeen belang zullen we trachten een zo rationeel mogelijke conclusie te

trekken. Die zal dan aan het parlement worden voorgelegd, zodat elk daarover zijn diepste roerzelen kan uiten.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Penris en mevrouw Guns werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *De heer Jan Penris, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de schorsing van de beslissing van enkele steden om hun rioleringsstelsel te verhuren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de schorsing van de beslissing van enkele steden om hun rioleringsstelsel te verhuren.

Mevrouw Van Den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van Den Eynde : Mijnheer de minister, op 30 april 2002 werd in deze commissie reeds een grondige discussie gevoerd over de verhuring van gemeentelijke rioleringsstelsels aan Amerikaanse investeerders, de zogenaamde cross-border-lease.

Terwijl aanvankelijk enkele steden interesse toonden voor deze transactie, blijken nu ook veel kleinere gemeenten geïnteresseerd in dit voor Vlaanderen nog vrij nieuwe fenomeen. Deze transactie heeft als belangrijkste voordeel dat de gemeente op die manier extra geld krijgt bij het afsluiten van zo'n constructie. Dit financieel voordeel is zeer verleidelijk en kent inderdaad een aantal constructies in andere landen.

Van Den Eynde

In Nederland werd reeds meermaals gebruik gemaakt van een cross-border-leasecontract. Het werd echter slechts uitgevoerd bij waterschappen en nutsbedrijven zoals bijvoorbeeld het waterschap Hunze en Aa's. Nu blijkt dat deze waterschappen de financiering van hun rioolwaterzuiveringsinstallaties door middel van de zogenaamde cross-border-lease willen stopzetten.

Volgens dit waterschap schept cross-border-lease een aantal onzekerheden. Bij een cross-border-lease zal het feitelijk gebruik in het juridisch eigendom niet veranderen. Bij nader onderzoek is echter gebleken dat de toepassing van nieuwe zuiveringstechnieken in de toekomst mogelijk belemmerd wordt. Bovendien is het volgens het waterschap onzeker dat het verwachte rendement bereikt kan worden.

Na de waterschaps- en nutsbedrijven vonden Amerikaanse bedrijven ook de weg naar de gemeenten en provinciale overheden in Nederland. Deze werden overrompeld met vragen tot afsluiten van financiële constructies. Financiële rampen zoals bij KPN in Nederland hebben er echter toe geleid dat de Nederlandse overheid heeft opgeroepen tot voorzichtigheid ten aanzien van deze financiële constructies, die er meermaals bekeken werden als de uitverkoop van Nederland. Het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken verstuurde een circulaire waarin het zijn standpunt over het afsluiten van cross-border-leaseconstructies meedeelde aan lagere overheden. Het ministerie stelt dat gemeenten en provincies zich moeten onthouden van dergelijke fiscale constructies omwille van bestuurlijke, economische en juridische redenen.

Deze constructie moet toch met de nodige argwaan benaderd worden. Naast de heel lange looptijd bestaat er het probleem van de mogelijke herziening van de Amerikaanse wetgeving inzake fiscaliteit. De onzekerheid over de Amerikaanse fiscale wetgeving is volgens mij zeer zeker gegrond. Uit een artikel in het tijdschrift *Intermediair* blijkt dat de Amerikaanse belastingdienst momenteel onderzoekt of die transacties wel voldoende winstpotentieel kennen. De eisen waaraan de cross-border-leaseconstructie moest voldoen, zijn onder het bewind van Clinton meermaals aangescherpt.

Mijnheer de minister, de discussie over de verhuur van ons rioleringsstelsel aan Amerikaanse investeerders beslaat eveneens een aantal beleidsdoelstellingen. De Amerikaanse investeerder heeft momenteel enkel oog voor onze gemeentelijke riole-

ringsstelsels. Hij vindt hierin een gemakkelijke prooi als nodige aftrek van zijn belastingen.

Ons milieubeleid mag hierdoor niet ondermijnd worden. Ik verwijs nogmaals naar de beslissing van het waterschap Hunze en Aa's, dat meende dat zijn waterzuiveringsbeleid onderuit werd gehaald als het nog langer zo'n constructie aanhield.

Mijnheer de minister, in april meende u dat er snel een regeringsstandpunt moest komen. Dit is nu inderdaad meer dan ooit nodig. We hebben terzake nog steeds geen standpunt of verklaring van de regering vernomen. Wel schorste u onlangs de door 3 steden ondertekende concessie-overeenkomst. Veel gemeenteraadsleden en beleidsvoerders wensen duidelijkheid in dit voor hun heel belangrijke dossier.

Mijnheer de minister, kunt u me meedelen wat het standpunt van de regering is inzake het aangaan van concessieovereenkomsten met Amerikaanse investeerders? Werd voldoende juridische informatie ingewonnen? Werd nagegaan op welke manier onze buurlanden met zulke constructies omgaan? Op welke manier denkt u dat minister Dua het waterbeleid en de Europese kaderrichtlijn water zal kunnen uitvoeren als gemeenten overgaan op cross border lease-constructies? Kunt u me, gelet op de bevindingen van de Waterschappen in Nederland, meedelen waarom de overeenkomsten die reeds door 3 gemeenten werden afgesloten, werden geschorst? Wat is de stand van zaken? Hebben er al bijkomende gemeenten een overeenkomst afgesloten? Op welke manier zullen steden en gemeenten worden ingelicht over de wettelijkheid en de wenselijkheid van een cross-border-leaseconstructie?

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp niet goed dat deze vraag wordt gesteld, want het onderwerp is al heel uitgebreid aan bod gekomen. Over een aantal zaken werd reeds gediscussieerd. De minister heeft uiteindelijk het licht op groen gezet voor de constructie. De schorsing slaat alleen op vormfouten of vormvereisten. Ik moet natuurlijk geen antwoord geven in de plaats van de minister, maar ik begrijp niet waarom de vraag nog wordt gesteld.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de voorzitter, ik stel met genoegen vast dat mooie Nederlandse

Holemans

woorden als 'cross-border-lease' door alle partijen worden gebruikt.

We hebben reeds gediscussieerd over de fiscale autonomie van gemeenten en dat bleek een heikel punt te zijn, laat staan dat we het zullen hebben over de fiscale autonomie van de VS. Het blijft een feit dat cross border lease neerkomt op medewerking om de Amerikaanse belastingbetaler te doen bloeden. De praktijk is moreel laakbaar. Het is niet verwonderlijk dat de Amerikanen de deur die nog op een kier stond, nu aan het sluiten zijn. Dergelijke avonturen zullen trouwens niet bijdragen tot een duurzame financiering van de Vlaamse gemeenten.

De voorzitter : De heer Laloo heeft het woord.

De heer Boudewijn Laloo : Mijnheer de voorzitter, ik heb de zaak op een ander vlak moeten verdedigen. Ik raad u aan om eens in de dikke Van Dale na te gaan hoe 'ethische politiek' wordt omschreven. Er staat nog steeds 'zorgen voor de inheemse bevolking'. Met een dergelijk systeem gebeurt dat ook.

De heer Dirk Holemans : U hebt dan wel een heel speciale dikke Van Dale.

De heer Boudewijn Laloo : U moet het maar eens opzoeken.

Mijnheer de minister, ik wil nog een vraag stellen omdat er zoveel over de zaak wordt gediscussieerd op gemeentelijk vlak. U hebt een omzendbrief gericht tot de gouverneurs. Informeel heb ik die brief gezien, maar ik weet niet of de inhoud ervan ook openbaar mag worden gemaakt. Ik wil u vragen om een gelijkaardige brief te sturen naar de gemeenten waarin het standpunt van de Vlaamse regering duidelijk kenbaar wordt gemaakt en waarin dus staat dat op uw niveau geen enkel probleem bestaat met het systeem.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik moet erkennen dat ik het een jammerlijke evolutie vind dat gemeentebesturen een dergelijke constructie moeten toepassen om aan centen te geraken. De gemeenten hebben het financieel moeilijk en gaan op allerlei manieren op zoek naar middelen. Het klopt dat de buitenlandse constructie wettelijk is, maar ik treed de heer Holemans bij dat ze te betreuren valt. Ik herhaal echter

dat de gemeenten dit noodgedwongen doen om aan geld te geraken.

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb 2 praktische vraagjes. Als ik iets wil verhuren of verkopen van enige omvang, dan wordt mij een bodemattest gevraagd. Moet bij deze transactie ook niet telkens een bodemattest worden afgeleverd ?

Ik vraag me nog steeds af wat er zou gebeuren als de Amerikaanse investeerder failliet gaat. Moeten we onze riolen dan uit de grond halen om naar Amerika te verschepen ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : In deze commissie heeft reeds een gedachtewisseling plaatsgehad over de juridische mogelijkheid voor de gemeenten om hun rioleringsstelsel te verhuren aan Amerikaanse investeerders via de zogenaamde cross border lease. Daarbij ging het ook over de opportuniteit van dergelijke verrichtingen. Ik heb toen gesteld dat ik de Vlaamse regering daarover zou aanspreken.

Op mijn initiatief heeft op 13 mei 2002 een overleg plaatsgehad tussen de verschillende kabinetten. In de conclusie van deze vergadering werd het volgende gesteld : 'De vergadering besluit dat het wijselijk zou zijn om geen principiële bezwaren te uiten tegen de voorgestelde concessieovereenkomsten, maar dat er via het toezicht wel wordt gekeken naar de individuele contracten.'

De Vlaamse regering heeft dat op die manier beoordeeld. Dossier per dossier wordt wel nagegaan of alles op een goede wijze is ingevuld, met de noodzakelijke waarborgen, met de vergelijking van de contracten, zodat de gemeenten een houvast hebben als de overheid het licht op groen zet.

Ik heb dit verslag aan de Vlaamse regering meegeleed in haar vergadering van 24 mei 2002. De Vlaamse regering nam akte van de mededeling en heeft mij vrije handeling gegeven. In die omstandigheden heb ik geen dwingende suggesties gegeven aan minister Dua, over de wijze waarop zij haar waterbeleid moet voortzetten. Dat is haar bevoegdheid.

Zoals ik reeds heb aangegeven, werden de gouverneurs belast met een nader onderzoek van de be-

Van Grembergen

trokken gemeenteraadsbesluiten. Dit onderzoek kadert trouwens binnen de wettelijke bepalingen van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling van het administratief toezicht op de gemeenten. Ik wil in herinnering brengen dat de toezichthoudende overheid, krachtens het decreet, de genomen beslissingen enkel toetst aan hun conformiteit met de wet, de beginselen van behoorlijk bestuur en de vraag of die beslissingen niet nadelig zijn voor een ruimere belangenkring dan de gemeenten zelf. Het algemeen belang mag geen schade worden toegebracht. Het is geen loutere opportuniteitsbeoordeling.

Aangezien de verschillende gemeenteraadsbesluiten handelden over het goedkeuren van het bestek omtrent de dienstenopdracht tot aanstellen van een arranger, werden de bestekken nagekeken op hun conformiteit met de wetgeving op de overheidsopdrachten. Bij dit onderzoek is gebleken dat er onder meer geen duidelijke aflijning was tussen selectie- en gunningcriteria. Er was ook geen duidelijke motivering waarom er geen borg werd gevraagd. Om over deze wettelijke vereisten meer duidelijkheid te bekomen, werden de beslissingen in eerste instantie geschorst door de gouverneurs. Het komt nu aan de gemeenteraden toe een adequaat gemotiveerd antwoord te formuleren, dan wel de beslissing in te trekken en eventueel opnieuw een bestek goed te keuren. Ik zal toezien op de wettelijkheid van de bij de handhaving opgegeven motivering. De gouverneurs van hun kant blijven eveneens de beslissingen opvolgen.

Ik stel vast dat de cross-border-leaseconstructies ondertussen genoegzaam bekend zijn bij de gemeenten. Het is niet mijn rol om daarvoor enige vorm van promotie te voeren. Ik had een aantal ethische bezwaren, en die heb ik nog. Gemeenten willen echter zeer inventief zijn om de gemeentelijke belangen te dienen en daarom heb ik mijn goedkeuring verleend. De houding van de Vlaamse regering is dus duidelijk. Ze heeft het licht op groen gezet. Een brief gericht aan de gemeenten om hen attent te maken op de mogelijkheden, zal ik niet schrijven. Ze zijn op de hoogte, maar ik ga geen promotiecampagne voeren.

Wat was de vraag over het bodemattest ?

De heer Cis Schepens : Als we iets vervreemden of als we iets verkopen, moeten we een bodemattest van de OVAM inleveren.

Minister Paul Van Grembergen : Er is geen sprake van vervreemding. Het gaat om een concessie.

De heer Cis Schepens : Die loopt over 99 jaar.

Minister Paul Van Grembergen : Sommige gemeenten hanteren een kortere periode.

Het faillissement van de Amerikaanse investeerder is sluitend en wordt normaal gezien opgevangen door een trust. Ook een eventueel gebrek aan winst en dus het vervallen van de mogelijkheid van belastinguitstel is volledig ten laste van de Amerikaanse investeerder. De voorzieningen zijn dus sluitend.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het Vlaams Blok betreurt dat de overheid het licht op groen heeft gezet. Ik vind het een slecht signaal aan de burger om te zeggen dat een Amerikaanse investeerder inderdaad hier een lease-overeenkomst kan afsluiten om in zijn land aan belastingontduiking te doen. Bovendien denk ik dat deze constructie wel een weerslag zal hebben op het milieubeleid van minister Dua en op de uitvoering van de Europese kaderrichtlijn voor water. De essentie van het verhaal is inderdaad dat de financiële draagkracht van de gemeenten vermindert en dat deze regering daarvoor verantwoordelijk is.

Minister Paul Van Grembergen : Dat laatste is gewoon onjuist. Ik wil naar alle argumenten luisteren, maar dan moeten het wel correcte argumenten zijn. De groei van de gemeentelijke middelen verschaft door de Vlaamse regering, is nog nooit zo groot geweest als nu. De ernst van uw argumenten wordt gemeten aan de hand van de juistheid ervan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.50 uur.*